

Brigida Concerten 2017

orgel en beiaard

BRIGIDACONCERTEN GELDROP

Overzicht beiaard- en orgelconcerten 2017

zaterdag 24 juni	15.00 uur	Carl Van Eyndhoven (Mol), beiaard
zaterdag 1 juli	15.00 uur 16.15 uur	Gildas Delaporte ('s-Hertogenbosch), beiaard Tommy van Doorn (Schijndel), orgel Fontys koperkwintet (Tilburg), koper
zaterdag 8 juli	15.00 uur 16.15 uur	Richard de Waardt (Rotterdam), beiaard Pieter-Jelle de Boer (Compiègne), orgel
zaterdag 15 juli	15.00 uur 16.15 uur	Boudewijn Zwart (Nijkerk), beiaard Wietse Meinardi (Assen), orgel
zaterdag 22 juli	16.15 uur	Laurens de Man (Amsterdam), orgel
zaterdag 29 juli	16.15 uur	Gijs van Schoonhoven (Ahaus), orgel
zaterdag 5 aug.	16.15 uur	Tannie van Loon (Eindhoven), orgel
zaterdag 12 aug.	16.15 uur	Geerten van de Wetering (Leiden), orgel
zaterdag 19 aug.	16.15 uur	Euwe en Sybolt de Jong (Tolbert), orgel
zaterdag 26 aug.	16.15 uur	Willem Hörmann ('s-Hertogenbosch), orgel

VOORWOORD

Met genoegen kunnen wij u ook in 2017 namens de Stichting Brigida Concerten en de Werkgroep Carillon weer een serie beiaard- en orgelconcerten aanbieden.

Binnen het programma van de Stichting Brigida Concerten zal door de organisten in het komende seizoen speciale aandacht worden besteed aan werken van César Auguste Franck, Hendrik Andriessen en Albert de Klerk. Het is dit jaar 195 jaar geleden dat César Franck werd geboren (*1822). Het is 125 jaar geleden dat Hendrik Andriessen het levenslicht zag (*1892). En precies 100 jaar geleden werd Albert de Klerk (*1917) geboren. Verderop in dit boekje wordt betoogd hoe Andriessen in de traditie van César Franck stond, en De Klerk in die van Andriessen.

In 2016 zijn we begonnen om organisten uit de verschillende provincies van Nederland uit te nodigen. In 2017 ronden we onze 'ronde van Nederland' af met organisten afkomstig uit Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Holland, Zuid-Holland, en Noord-Brabant.

We zijn er opnieuw in geslaagd om uitstekende vakorganisten naar Geldrop te halen. De serie Brigidaconcerten 2017 is geprogrammeerd op al de zaterdagmiddagen van de maanden juli en augustus, startend op 1 juli. Alle concerten beginnen om 16.15 uur.

De aftrap voor de beiaardconcerten 2017 is op zaterdag 24 juni. De daarop volgende weken zal tot 15 juli iedere week de beiaard bespeeld worden, voorafgaand aan de orgelconcerten. De drie gastbeiaardiers komen uit Mol, Rotterdam en Nijkerk. Ook de beiaardiers behoren tot de top van de Lage Landen. De beiaardconcerten zijn van 15.00 uur tot 16.00 uur, voorafgaand aan het orgelconcert.

Ook in het nieuwe seizoen zullen de orgelconcerten gratis toegankelijk zijn. Dit ondanks de kosten, die in het vorige seizoen ca. € 7000,= bedroegen. Naast de bijdragen van onze donateurs, van de sponsors, en van de gemeente Geldrop-Mierlo, zijn de collectes na afloop echt noodzakelijk om een kwalitatief hoogwaardig programma als het voorliggende te kunnen blijven presenteren. We bevelen de collectes daarom van harte bij u aan.

Wij wensen de organisten, koperblazers en beiaardiers een geïnspireerde bespeling toe. En we wensen de toehoorders veel luisterplezier.

Namens de Stichting Brigida Concerten
Ir. L.J. van der Deijl, voorzitter

Namens de Werkgroep Carillon
C.A. Brouwers, voorzitter

Zaterdag 24 juni, 15.00 uur

Carl Van Eyndhoven, beiaard

- Adolphe Ch. Adam
(1803 - 1856)
- da Palestrina
(1525 - 1594)
- Orlando di Lasso
(1532 - 1594)
- N.N.
(ca. 1625)
- Fernando Sor
(1778 - 1839)
- Carl Van Eyndhoven
(*1959)
- Béla Bartók
(1881 - 1945)
- N.N.
(1861)
- Franz Schubert
(1797 - 1828)
- Carl Van Eyndhoven
(*1959)
-
- Si j'étais Roi (1852)*
Ouverture uit de opéra-comique
bew. Josep Callaerts
- *Dies Sanctificatus*
bew. Carl Van Eyndhoven
- *Bonjour mon cœur*
bew. Carl Van Eyndhoven
- *Une Jeune Fillette*
naar het klavierboek van Vincentius de la Faille
bew. Carl Van Eyndhoven
- *Introduction et Variations sur un thème de Mozart*
Pour la Guitare, Op. 9
O Cara armonía, uit: Il Flauto Magico
bew. Carl Van Eyndhoven
- *Django Bells*
Improvisatie over het Hot Club de France repertoire
- *Uit: "Voor kinderen"*
Selectie, bew. Carl Van Eyndhoven
- *Uit: Compositiën voor het klokkenspel, 1861, Utrecht*
Fantaisie pour le carillon van een fragment van de
opera *I Puritani* van Vincenzo Bellini (1801-1835)
- *Twee Menuetten*
Improvisatie over het Hot Club de France repertoire
bew. Carl Van Eyndhoven
- *Swinging Bells!*
Improvisatie over bekende jazz standards

Carl Van Eyndhoven (*1959) laat zich vooral horen in de beiaardwereld als stadsbeiaardier van Tilburg en Mol. Gecombineerd met zijn liefde voor jazz en Béla Bartók levert dit soms merkwaardige klanken op. Hij is decaan van de Faculteit Kunsten (LUCA / KU Leuven) en promoveerde in 2012 over de uitvoeringspraktijk van zeventiende-eeuwse beiaardmuziek in de Zuidelijke Nederlanden. Van 2000 tot 2012 was hij voorzitter van de Vlaamse Beiaardvereniging. Momenteel is hij voorzitter van Resonant en het Béla Bartók Archief van België - Fonds Denijs Dille.

TOELICHTING

Dit programma is een “ode aan de melodie”. Het is de herkenning van een melodie die mensen doet stilstaan en luisteren naar de beiaard. Dit was zo in de 17de eeuw waar nog ‘hits’ uit de 16de eeuw als *Bonjour mon cœur* op de automaat stonden en door beiaardiers, rijkelijk voorzien van diminuties, gespeeld werden. Dit is ook vandaag nog zo wanneer geïmproviseerd wordt over thema’s uit het jazzrepertoire. Vaak is het door de eenvoud dat een melodie zich voor altijd in ons geheugen prent. Schuberts menuetten tonen dit overtuigend aan, maar ook de kinderliederen die Bartók bewerkte voor piano doen dat. Bijzonder is het operarepertoire, dat, in tegenstelling tot wat men dacht, tot het (vaak virtueuze) repertoire van de 19de eeuwse beiaardier behoorde.

Hendrik Franciscus Andriessen werd op 17 september 1892 in Haarlem geboren en is gestorven op 12 april 1981, eveneens in Haarlem. Hij kwam uit een katholieke familie van kunstenaars. Hij was een zoon van Nico Andriessen, organist van de Haarlemse Sint-Josephkerk, en de schilderes Gesina Vester. Hij was een broer van de pianist en componist Willem Andriessen en de beeldhouwer Mari Andriessen. Zijn grootvader was kunstschilder Willem Vester.

Op 12 augustus 1919 trouwde Andriessen met Johanna Justina Anschütz. Zij kregen zes kinderen, van wie Jurriaan, Caecilia en Louis ook bekende componisten werden, terwijl Heleen fluitiste werd.

Andriessen werd opgeleid door zijn vader en vanaf 1912 door Louis Robert, de toenmalige stadsorganist van Haarlem. Hij had een kortstondige journalistieke carrière bij de Nieuwe Haarlemsche Courant, maar uit het feit dat in 1912 de ondergang van de Titanic hem volkomen was ontgaan, bleek dat hij daarvoor niet in de wieg was gelegd. Aan het Amsterdamsch Conservatorium studeerde hij vervolgens bij Jean-Baptiste de Pauw (orgel) en Bernard Zweers (compositie). Na de dood van zijn vader in 1913 werd hij zelf organist van de Sint-Josephkerk. Hij bekwaamde zich vooral in improvisatie. Een belangrijke vriendschap ondervond hij in deze jaren van Alphons Diepenbrock, wiens stijl hem aanvankelijk beïnvloedde. Vele jaren later, in 1968, zou hij de orkestratie van Diepenbrocks gehele Missa uit 1890, waarvan slechts het Kyrie en Gloria in een orkestpartituur waren overgezet, voltooiën.

In de jaren 1927-49 was Andriessen docent muziektheorie en compositie aan het Amsterdams Conservatorium. Daarnaast doceerde hij orgel, improvisatie en gregoriaans aan de rooms-katholieke Kerkmuziekschool te Utrecht. In 1934 verruilde hij zijn taak als organist in Haarlem voor die van organist en dirigent aan de Sint-Catharinakathedraal van het Aartsbisdom Utrecht. In die stad was hij vanaf 1937 ook conservatoriumdirecteur.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog moest hij van 13 juli tot 18 december 1942 verblijven in het gijzelaarskamp Sint-Michiëlsghesl. In 1958 werd Andriessen door de Stichting Kunstenaarsverzet 1942-1945 gelauwerd met de Prijs van de Stichting Kunstenaarsverzet.

Van 1949 tot 1957 was hij directeur van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij kon die functie combineren met het buitengewoon hoogleraarschap aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (1952-63). Tegelijkertijd was hij ook als componist zeer productief.

Zaterdag 1 juli, 15.00 uur

Gildas Delaporte, beiaard

Gioacchino Rossini (1792 - 1868)	- Uit: <i>Il Barbieri di Siviglia</i> Ouverture
Felix Mendelssohn Bartholdy (1809 - 1847)	- Uit: <i>Lied ohne Worte</i> Allegretto non troppo, Op. 67, no. 6
Francis Poulenc (1899 - 1963)	- <i>Villageoise</i> - <i>Valse Tyrolienne</i> - <i>Staccato</i> - <i>Rustique</i> - <i>Polka</i> - <i>Petite ronde</i> - <i>Coda</i>
Gabriel Fauré (1845 - 1924)	- <i>Après un rêve</i>
Scott Joplin (1868 - 1917)	- <i>Eugenia</i> Ragtime
Erik Satie (1866 - 1925)	- <i>Gnossienne</i> , no. 1
Carl Philippe Emmanuel Bach (1714 - 1788)	- <i>Orgelsonate IV</i> Allegro Andante Allegretto

Alle bewerkingen van Gildas Delaporte

Gildas Delaporte (1964) is beiaardier van Oudewater, Geldrop en Schijndel en is sinds 1990 contrabassist bij de philharmonie zuidnederland. Delaporte kwam in 1988 vanuit zijn geboorteland Frankrijk als contrabassist naar Nederland om beiaard te studeren. Hij werd al snel beiaardier van Geldrop en later ook van Oudewater en Schijndel. Inmiddels heeft hij talloze beiaardconcerten in binnen- en buitenland gegeven. Op verschillende internationale concoursen behaalde hij prijzen, zoals de 1e prijs van de eerste Compétition à quatre mains in het Franse Douai (1994) en de 3e prijs van de prestigieuze Fabiolawedstrijd (Mechelen, 1990).

Zaterdag 1 juli, 16.15 uur

Opening van het concertseizoen door pastoor Sjef van der Maazen

Concert door de organist Tommy van Doorn met
het Fontys koperkwintet van het Fontys Conservatorium

- ** Jan Pieterszoon Sweelinck (1562 - 1621) - *Ricercar Brevis*
bew. Kenneth Singleton
- * Léonce de Saint-Martin (1886 - 1954) - *Symphonie Dominicale*, Op. 39 (1948)
Prélude (Kyrie Eleison)
Aria (Offertoire)
Fantaisie-Choral (Sanctus - Benedictus)
Prière (Communion)
Postlude (Sortie)
- ** Hendrik Andriessen (1892 - 1981) - *Aubade voor twee trompetten, hoorn & trombone* (1951)
Maestoso
Quasi Marcia, poco lento
Chorale lento, cantando
Marcia
- * César Franck (1822 - 1890) - * *Élévation en la majeur*
- * Uit: *Pièces Posthumes*
Versets pour le Magnificat
Grand Choeur (Quasi Andante)
Andantino
Quasi Marcia
Allegretto
Grand Choeur (Très Largement)
- * Uit: *l'Organiste*
Sortie en fa majeur
- *** Johann Sebastian Bach (1685 - 1750) - * Uit: *Kantate 29 "Wir danken dir, Gott, wir danken dir"*
1. Sinfonia, bew. Graham Dixon
- * orgel solo
** koperkwintet
*** orgel en koper

Tommy van Doorn (*1990) is organist van de Sint-Petrusbasiliek in Boxtel. Hij begon op zevenjarige leeftijd met pianolessen en ging vanaf zijn zeventiende in de leer bij Jan Verhoeven. Bij hem werd de basis gelegd voor het orgelspel in de belangrijke stijlperiodes en de muziektheorie.

Na het behalen van zijn gymnasiumdiploma studeerde hij vanaf 2009 hoofdvak orgel aan het Fontys Conservatorium in Tilburg bij Henco de Berg en Ad van Sleuwen. Piano werd als bijvak gestudeerd bij Jelena Bazova. Tevens verdiepte hij zich in het bespelen van het Franse drukwindharmonium.

In juni 2014 studeerde hij cum laude af met een concert in de Sint-Catharinakerk in Eindhoven.

Tommy van Doorn

Verdere masterclasses en interpretatielessen werden gevolgd bij Ben van Oosten, Kees van Houten, Joris Verdin, Wolfgang Baumgratz (D) en Luca Scandali (I). Aan de Universiteit Utrecht studeert hij musicologie. Ook studeert hij beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool te Amersfoort.

In Roosendaal was Tommy van Doorn enkele jaren actief als organist van de Moeder Godskerk.

In december 2012 is hij benoemd als titulair organist van de Sint-Petrusbasiliek te Boxtel, waar hij de vaste bespeler is van het monumentale Smitsorgel.

Tommy van Doorn is actief als solist en begeleider op orgel, harmonium en continuo, en als beiaardier. Op orgel begeleidde hij onder meer uitvoeringen van de Requiems

van Fauré en Duruflé. Bij de Brabantse Orgelfederatie verschenen enkele opnames van zijn spel en daarvan is hij ook artistiek adviseur. Daarnaast is hij bestuurslid van de Stichting Kerkconcerten Boxtel.

Het Fontys koperkwintet bestaat uit studenten van het Fontys Conservatorium in Tilburg. Het bestaat nu uit

Bart Bergmans, trombone
Simon Emmen, trombone
Joeri Mommers, trompet
Chris Owsianij, trompet
Danielle Ploumen, hoorn

TOELICHTING

Léonce de Saint-Martin was titulair-organist van de Notre-Dame in Parijs van 1937 tot zijn dood in 1954. Hij volgde Louis Vierne op, voor wie hij jarenlang de vaste invaller was. De eerste helft van dit programma wordt in beslag genomen door de Symphonie Dominicale (opus 39, 1948). Deze compositie is opgezet als een symfonische mis; de verschillende delen kennen de plaatsing als misdelen in de ondertitel. De 'Prélude' is een statige opening die meteen alle aandacht opeist. De bede om ontferming van dit 'Kyrie' klinkt in ernstige, zuchtende figuren en bittere akkoorden. Meer vloeiende passages worden plotseling onderbroken door deze 'Kyrie'-aanroepingen.

In de zangerige 'Aria' klinken afwisselend diverse soloregisters. Voor het 3e deel 'Fantaisie - Choral' is het uitgangspunt steeds een melodie, die in het midden als een koraal naar voren gebracht wordt. Met harpachtige figuren wordt dit gegeven vrij en fantasierijk omspeeld om in een jubelend slot te eindigen. Het meditatieve 'Prière' keert terug naar meer kalme sferen. De afsluiting van de symfonie volgt in de typische, overdonderende Franse toccata-stijl in de 'Postlude.' Hierin worden een feestelijk thema (eerst gehoord in het pedaal) en een melodieuze, koraalachtige thema naast elkaar gezet, voortdurend omgeven door grillige omspelingen.

De gespeelde werken van **César Franck** stammen uit zijn rijke oeuvre aan korte liturgische composities. De atmosfeer van de betreffende delen klinkt door in deze werken. De melodieuze en lyrische inslag van Franck is in deze miniaturen niet minder aanwezig dan in zijn grote werken. In de dromerige 'Élévation en la majeur' is een hoofdrol weggelegd voor het Voix Céleste-register. De 'Versets pour le Magnificat' waren oorspronkelijk bedoeld om afwisselend gezongen te worden met het koor. De 'Sortie en fa-majeur' doet dienst als feestelijke afronding van dit programmadeel.

Léonce de Saint-Martin heeft zijn *Symphonie Dominicale* geschreven voor zijn leerling en vriend abt Gaston Roussel, Maître de Chapelle de la Cathédrale de Versailles. Hij werd daarbij geïnspireerd door Bijbelteksten. Bij ieder deel van dit stuk staan in kleine letters rechtsboven de partituur zijn bronnen. Zo schrijft hij:

I. Prélude

Wij antwoorden met onze gebeden voor Uw aangezicht,
red ons, o Christus, en hoor: mensen die U smeken, ontferm U (christelijk gebed).

II. Aria

Laat mijn gebed als reukoffer voor uw aangezicht staan,
het opheffen van mijn handen als avondoffer. (Psalm 141:2)

III. Fantaisie – Choral

Ik zal U loven op de harp, o God;
Waarom zijt gij bedroefd, mijn ziel, en waarom zijt gij onrustig in mij? (Psalm 33:3, 43:5)

IV. Prière

Gelijk een hinde die naar waterbeken smacht,
zo smacht mijn ziel naar U, o God (Psalm 42:1)

V. Postlude (Sortie)

Majesteit en luister zijn voor zijn aangezicht,
sterkte en glorie in zijn heiligdom (Psalm 96:6)

Zaterdag 8 juli, 15.00 uur

Richard de Waardt, beiaard

- Jacques Lannoy (*1931) - *Introduction & Musette*
- Ronald Barnes (1927 - 1997) - *Paraphrase on a siciliana of Pasquale Ricci*
- Uit: *Serenade No. 2*
Flamenco
- Isaac Albéniz (1860 - 1909) - *Asturias (Leyenda)*
- John Courter (1941 - 2010) - Uit: *Gaudi's chimneys: 'Whimsical Dances for Carillon'*
The Undulating Chimneys of Casa Batlló
- George Gershwin (1898 – 1937) - Uit: *Rhapsody in Blue*
Selectie van thema's
- Freddie Mercury (Queen) (1946 - 1991) - *Bohemian Rhapsody*
bew. Liesbeth Janssens
- Richard de Waardt (*1982) - *Van den Vos Reynaerde - Suite voor Beiaard*
Reinaart de Vos
Grimbeert de Das
Bruun de Beer
Isengrijn de Wolf
- *Toegift*

Richard de Waardt

Richard de Waardt (*1982, Maassluis) studeerde aan de Koninklijke Beiaardschool "Jef Denyn" te Mechelen en behaalde het eindexamen met grote onderscheiding in 2010. Sinds 2012 is hij stadsbeiaardier van Rotterdam. Richard won verschillende (eerste) prijzen op internationale beiaardwedstrijden en geeft regelmatig beiaardconcerten in binnen- en buitenland, waaronder de Scandinavische landen en de VS. In Rotterdam neemt Richard de klokken graag mee op avontuur. Zo speelde hij bijvoorbeeld samen met Eric Vloeimans en het New Rotterdam Jazz Orchestra in concertgebouw De Doelen. Deze zomer is er een waaier aan activiteiten te beleven rond de Rotterdamse klokkentorens. Zie www.torenmuziek.nl voor meer informatie.

Als accordeonist speelt Richard in de groep "Kampa Kampa!" Ze brengen muziek die swingt, ontroert, beweegt en leeft. Zie www.kampakampa.com. Eigen repertoire wordt afgewisseld met wereldmuziek, tango's, chansons en luisterliedjes. Samen met zijn vrouw Dina Verheyden vormt hij het duo Kampanula. Ze brengen muzikale sprookjes en fabels tot leven in klokkentorens en theaters in de lage landen voor jong en oud.

TOELICHTING

Richard speelt een 20e-eeuws programma met veel originele beiaardmuziek. Het concert begint met een pompeuze introductie van de Belgische beiaardier **Jacques Lannoy**, gevolgd door een sierlijke bewerking van een Siciliana van *Pascale Ricci* door de Amerikaanse beiaardier/componist **Ronald Barnes**. De Flamenco van Barnes is een opzweepend werk, geïnspireerd op de beroemde Spaanse dans. Leyenda, een Andalusische flamenco van de Spaanse componist **Isaac Albeniz** sluit hier mooi bij aan. Het werk van **John Courter** is geïnspireerd op de schoorstenen van de Casa Batlló van de modernistische architect Gaudí. Richard bewerkte een aantal thema's van de Rhapsody in Blue van **George Gershwin**. Een legendarisch stuk dat in 1924 in première ging en een brug slaat tussen klassieke en jazzmuziek. Aansluitend de nummer één van de top-100 aller tijden: een bewerking van de Bohemian Rhapsody van **Freddy "Queen" Mercury**. Ten slotte speelt **Richard de Waardt** zijn eigen compositie "Van den Vos Reynaerde". Samen met zijn vrouw *Dina Verheyden* bewerkte hij dit beroemde dierenepos uit de 13e eeuw (waar het woord "beiaard" voor het eerst wordt genoemd) tot een muzikale voorstelling voor jong en oud. De compositie bestaat uit vier delen, waarbij telkens een hoofdpersonage uit het verhaal centraal staat. In de muziek zit vaak ook een deel van het verhaal verstoppt. Zo hoor je aan het eind van 'Bruun de Beer' dat Bruun te grazen wordt genomen door de dorpelingen en kreupel weer wegstrompelt. Op het einde van 'Isengrijn de Wolf' hoor je twee thema's door elkaar spelen op het moment dat Reinaart en Isengrijn in een gevecht verwickeld raken.

Ronald Barnes (1927- 1997), was een kunstenaar, leraar, componist en arrangeur op de beiaard. Hij speelde een belangrijke rol bij het streven naar een Amerikaanse benadering van het carillon, naar uitvoeren, componeren en arrangeren. Barnes' ziet de beiaard als een concertinstrument, wat een sterke gerichtheid op het geluid van de klokken betekent.

Barnes begon met het spelen van de beiaard bij First-Plymouth Congregational Church. Hij haalde zijn B.M. in 1950 aan de Universiteit van Nebraska, Lincoln en zijn M.A. aan Stanford University in 1961. Hij is toegetreden tot het Gilde van Beiaardiers van Noord-Amerika (GCNA) in 1948, en diende daar als uitgever van het Guild's Bulletin en was gedurende drie termijnen de voorzitter. Van 1952-1963 was hij beiaardier University aan de Universiteit van Kansas, Lawrence. Hij was de Cathedral Carillonneur aan de National Cathedral, Washington, DC van 1963 tot 1975 en de Universiteitbeiaardier aan de University of California, Berkeley, van 1982 tot zijn pensionering in 1995. Een groot deel van Barnes' muziek wordt beschouwd als verplicht studiemateriaal voor het leren beiaardspelen. Op Berkeley richtte hij het Berkeley Carillon Instituut op, en in 1988 werd hem het GCNA's Certificate of Extraordinary service toegekend.

Zaterdag 8 juli, 16.15 uur

Pieter-Jelle de Boer, orgel

- Robert Schumann
(1810 - 1853) - Uit: *Sechs Fugen über den Namen Bach*, Op.60
no. 1 Langsam
no. 2 Lebhaft
- Hendrik Andriessen
(1892 - 1981) - *Sonata da Chiesa*
- Louis Vierne
(1870 - 1937) - Uit: *Pièces de Fantaisie, Deuxième Suite*, Op. 53:
2. Sicilienne
4. Feux follets
5. Clair de lune
6. Toccata
- César Franck
(1822 - 1890) - *Prière*, Op. 20
- Franz Liszt (1811 - 1886) - *Präludium und Fuge über den Namen Bach*

“Muzikale duizendpoot” **Pieter-Jelle de Boer** ontpopt zich de laatste jaren als één van de meest veelzijdige dirigenten van zijn generatie. In 2016/2017 maakte hij zijn debuut met het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het orkest van de Suisse Romande en het symfonieorkest van de RTVE in Madrid. In Nederland keert hij dit jaar terug bij het Noord-Nederlands Orkest, de Philharmonie Zuidnederland en het Residentieorkest. In november en december heeft hij bij Opera Zuid de muzikale leiding over Werther van Massenet.

In 2010 was Pieter-Jelle de Boer prijswinnaar bij het internationaal dirigentenconcours Antonio Pedrotti in Trento, Italië. Hij was assistent-dirigent van het Orchestre National Bordeaux-Aquitaine tussen 2009 en 2012 en trad vele malen op als gastdirigent met het Orchestre Philharmonique Royal de Liège.

Daarnaast werkte hij samen met solisten als Pieter Wispelwey, Lisa Jacobs en Thierry Escaich. Zijn bijzondere affiniteit met de menselijke stem leidde tot een vaste samenwerking met het Parijse kamerkoor Accentus, met wie hij meerdere cd's realiseerde voor het Franse label Naïve.

Met het SWR Sinfonieorchester Baden-Baden und Freiburg en de violiste Tianwa Yang nam hij voor Naxos de vioolconcerten van Mario Castelnuovo-Tedesco op. Ook maakte hij als pianist solo-cd's met werken van Rachmaninov en Mendelssohn, door de vakpers geloofd om hun "stralende muzikaliteit" en "pure charme".

Sinds het winnen van de eerste prijs (2003) op het internationaal Schnitgerconcours in Alkmaar heeft Pieter-Jelle de Boer een actieve carrière als concertorganist, die hem voerde langs de beroemde orgels van Haarlem, Groningen, Freiberg en de Notre-Dame te Parijs. In zijn dubbele rol als pianist-organist bracht hij samen met vier collega's de pianoconcerten van Beethoven ten gehore in een unieke bewerking voor piano en orgel.

Pieter-Jelle de Boer studeerde aan de conservatoria van Amsterdam, Lyon en Parijs bij onder meer Marcel Baudet (piano), Pieter van Dijk en Jean Boyer (orgel) en Zsolt Nagy (orkestdirectie). Hij volgde masterclasses bij onder anderen Murray Perahia, Emanuel Ax en Peter Eötvös. Hij schreef "Ciaccona" voor piano solo en "Danses concertantes" voor orgel, koperblazers en slagwerk. Zijn orkestratie van de Suite voor orgel van Maurice Duruflé verscheen onlangs bij de Parijse uitgeverij Durand. Zie ook onder www.pijeterjelledeboer.com.

TOELICHTING

Pieter-Jelle zal bij aanvang van het concert de te spelen werken toelichten.

*In de jaren rond 1920 legde **Hendrik Andriessen** zich als componist toe op zowel het orgel als op vocale muziek (liederen en werken voor koor) en verborg daarbij zijn bewondering voor Franse componisten als César Franck, Gabriel Pierné en André Caplet bepaald niet. De liederencyclus *Miroir de peine* uit 1923 vormt hierin een hoogtepunt.*

*Andriessens belang voor de ontwikkeling van de liturgische muziek is groot geweest. Zijn uitspraak "Kerkmuziek is alleen die muziek, die één is met het organisme van de kerkelijke dienst", bracht hij voor het eerst in de praktijk in de tweestemmige *Missa in honorem sacratissimi Cordis* uit 1919, waarin de zangstemmen en de instrumentale begeleiding tot hun simpele essentie waren teruggebracht. Deze ontwikkeling zette zich voort in o.a. de *Missa diatonica* uit 1935 voor zesstemmig koor a capella en de *Missa Christus Rex* uit 1938 voor twee koren en twee orgels.*

*Daarnaast componeerde Andriessen veel instrumentale muziek, zowel kamermuziek als orkestwerken. Zo schreef hij vier symfonieën. Tot zijn bekendste orkestwerken behoren ook de *Variaties en fuga op een thema van Johann Kuhnau* voor strijkorkest (1935) en de *Ricercare* voor symfonieorkest (1949). Hij experimenteerde zelfs met twaalftoonsreeksen (in de *Symfonische Etude* van 1953 en de *Vierde symfonie* uit 1954), zonder de tonaliteit uit het oog te verliezen.*

Zaterdag 15 juli, 15.00 uur

Boudewijn Zwart, beiaard

- Leen 't Hart
(1920 - 1992)
- *Dorische Suite voor beiaard (1950)*
Preludium capricioso – Serenade – Dansje
- Johann Sebastian Bach
(1685 - 1750)
- *Konzert nach Arturo Benedetto Marcello, BWV 974*
Allegro – Adagio – Presto
bew. Boudewijn Zwart (*1962)
- Rien Ritter
(1922 - 1991)
- *Etude Concertante (1952)*
- Wolfgang Amadeus
Mozart (1756 - 1791)
- *Serenade 'Eine kleine Nachtmusik', KV 525*
Allegro – Romance – Menuetto – Rondo
bew. Boudewijn Zwart (*1962)
- Wouter Paap
(1908 - 1991)
- *Sonatine voor beiaard*
Stokdans
Gordeldans
Hornpipe
Dans uit Bucsum
Roemeense polka
Snelle dans
bew. Luc Rombouts (*1962)
- Boudewijn Zwart
(*1962)
- *Improvisatie*

Boudewijn Zwart (1962) studeerde hoofdvak piano aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam en beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool te Amersfoort. Hij is in meerdere plaatsen stadsbeiaardier. Daarnaast is hij werkzaam als organist, pianist en componist. Hij is directeur van het Carillon Instituut Nederland en president van de internationale organisatie 'Eurocarillon'. Hij verraste de beiaardwereld met het ontwerp en de aanschaf van zijn eigen rijdende beiaard (50 klokken met een totaalgewicht van 3000 kg), die zowel voor concerten binnen als concerten in de openlucht te gebruiken is. Onder de titel 'Bell Moods' reist hij door heel Europa. Zie ook bij www.bellmoods.com.

TOELICHTING

Leen 't Hart kreeg vooral bekendheid als oprichter en directeur van de Nederlandse Beiaardschool te Amersfoort. Hij was o.a. stadsbeiaardier van Delft en Rotterdam en daarnaast ook werkzaam als organist. Hij schreef talrijke bewerkingen, liedvariaties en composities. Daarnaast schreef hij verschillende educatieve boekwerken. De *Dorische Suite* is een luchtig werk met een virtuoos eerste deel, een melancholiek middendeel en een Hollandse klompendans als slotdeel.

Zoals op beiaard veel composities worden bewerkt die oorspronkelijk voor andere instrumenten zijn bedoeld, is dit Concerto van de Italiaanse componist *Benedetto Marcello* bewerkt door niemand minder dan **Johann Sebastian Bach**. Een bewerking werd meestal gezien als een hommage aan de componist. De bewerking door Bach is dusdanig bekend, dat velen de compositie lange tijd toeschreven aan de Duitse cantor. Het Concerto is geschreven in de typisch Italiaanse concertvorm en bestaat uit drie delen. Met name het langzame middendeel is door het lyrische karakter en de combinatie van zangrijke melodie en fraaie harmonieën een juweel uit de muziekgeschiedenis. Het slotdeel is een virtuoos *Presto*, met dalende toonreeksen in manueel en pedaal.

Rien Ritter was collega van Leen 't Hart als beiaardier van Delft. Hij was minder bekend, maar liet een aantal fraaie werken na. De Etude Concertante verscheen in een bundel die werd uitgegeven door de Nederlandse Klokkenspel Vereniging, waarin ook etudes voor beiaard staan van andere hedendaagse componisten. Een serenade werd geschreven ter ere van een bepaald persoon en is meestal bedoeld als liefdesuiting. Het werd veelal 's avonds uitgevoerd, bij voorkeur onder het raam van de geliefde. Het bekendste voorbeeld van zo'n serenade is 'Eine kleine Nachtmusik' van Mozart. Het werk bestaat uit vier delen, zoals ook de *Symphonieën* zijn opgebouwd. Een feestelijk openingsdeel, een melancholisch langzaam deel, een dansend Menuet en tenslotte een sprankelende finale. Op beiaard wordt dit werk meestal uitgevoerd in een versie voor quatre-mains. In de soloversie van vanavond worden onconventionele speeltechnieken gebruikt.

Wouter Paap genoot bekendheid als muziekrecensent en hoofdredacteur van het destijds toonaangevende muziekblad 'Mens en Melodie'. Hij had goede contacten met Leen 't Hart en nam dikwijls zitting in de jury van de examens van de beiaardschool. Zijn *Sonatine* is een luchtig en opgewekt werk.

Improviseren hoort bij het beiaardiersvak. Naast arrangementen van bestaande klassieke composities en originele beiaardwerken, wordt van een beiaardier verlangd dat hij ook improviseert. De thema's voor zulke improvisaties kunnen heel wisselend zijn. Van ernstige psalmen tot vrolijke volkswijsjes. Het bijzondere van de beiaard is dat het een instrument is voor de luisteraars op straat. Dat houdt als vanzelf een rijke schakering van mogelijkheden in.

Het publiek mag ter plekke bij de concertgever van vanmiddag een improvisatiethema als verzoeknummer indienen.

Zaterdag 15 juli, 16.15 uur

Wietse Meinardi, orgel

- Mathieu Polak (*1972) - *Praeambulum* (2017)
- Bert Matter (*1937) - *Psalm 65*
- Hendrik Andriessen (1892 - 1981) - *Sonata da Chiesa*
- Auguste César Franck (1822 - 1890) - *Prélude, Fugue et Variation*, Op.18
- Albert de Klerk (1917 - 1998) - Uit: *Tien orgelwerken* (1944/45)
no. 4. Toccata
- Albert de Klerk - Uit: *Twelve Images* (1969)
no. 3 Impetuoso - voor Gemma Coebergh
no. 6 Spiritoso voor Joop van Beusekom
no. 5 Gaio - voor Renée Mastenbroek;a
- Ad Wammes (*1953) - *Toccata Chromatica*
- Ronald de Jong (*1956) - *Dance Rithmique*

Wietse Meinardi

Wietse Meinardi (1966) studeerde orgel en kerkmuziek aan de conservatoria te Groningen en Arnhem met als bijvak piano. Docenten waren o.a. Johan Beeftink, Theo Jellema en Bert Matter (improvisatie). In 1990 en 1991 behaalde hij diploma's voor orgel en kerkmuziek. Daarna studeerde hij verder bij Cor Ardesch. Hij speelt geregeld soloconcerten in vooral Nederland en Duitsland en is vaak te horen als begeleider van koren en solisten. Hij houdt van een avontuurlijke en originele programmering, waarin naast klassieke werken ook geregeld eigentijdse klanken een rol spelen. Hij is initiatiefnemer en organist van het muziektheaterprogramma *Geachte Heer Bach*, een stuk dat met succes al in ruim 30 kerken werd uitgevoerd.

Hij werkte mee aan een aantal cd opnames. In 2008 verscheen zijn solo-cd Postludium met de laatste opnames van het Van Gruisen/Van Dam/Mense Ruiters-orgel van de Marturiakerk te Assen, een orgel dat nu in Madrid staat.

Wietse is hoofdorganist van het Van Vulpen-orgel in de fraaie Adventskerk te Assen. Hij leidt veel organisten op en verzorgt cursussen aan groepen organisten. Al sinds zijn studie geeft hij orgel- en pianolessen onder de naam Muziekschool Wietse Meinardi.

Ook is Wietse actief als orgeladviseur. In 2013 en 2014 volgde hij daartoe met succes de opleiding bij de Vereinigung der Orgelsachverständigen Deutschlands in Heidelberg (D). Meer informatie is te lezen op de website: www.wietsemeinardi.nl

TOELICHTING

Een programma in spiegelbeeld, met allemaal Nederlandse werken, op één na. Centraal staat het enige buitenlandse werk van vanmiddag: de beroemde Prélude, Fugue et Variation van **César Franck**, tevens het oudste werk. De mooie verstilde melodie wordt daarin gevolgd door een fuga en keert daarna nog eens terug met een andere omspeling.

Voor en na César Franck klinken werken van twee bekende Nederlandse orgelcomponisten die beiden geïnspireerd werden door de muziek van Franck. Bij **Hendrik Andriessen** is onmiskenbaar een laatromantische sfeer te herkennen, maar ook modernere elementen zoals de hele toons-toonladder die hier zijn intrede maakt. De *Sonata da Chiesa* uit 1927 is één van zijn beroemdste werken en bestaat uit een thema met variaties, gevolgd door een sprankelende finale, die weer wordt afgesloten met het thema, gespeeld als een breed koraal. **Albert de Klerk** was leerling en opvolger van Andriessen in Haarlem. Andriessens invloed is onmiskenbaar. De *Toccata* is een pakkend en speels stuk. De uiterst sfeervolle *Images* schreef de Klerk als karakterschets van zijn leerlingen. Elk ervan is opgedragen aan een andere leerling (Noot: zie ook bladzijde 18).

Gaan we van het midden van het programma verder naar buiten, dan treffen we twee werken aan die beïnvloed zijn door de minimal-stijl. De Zutphense organist en improvisator **Bert Matter** bewerkte de Geneefse *Psalm 65* op een zeer originele manier. **Ad Wammes** schreef diverse nieuwe frisse composities voor orgel en wordt inmiddels over de hele wereld gespeeld. Hij liet zich in zijn *Toccata Chromatica* inspireren door het thema uit de Chromatische Fantasie van Sweelinck. Hoewel de muziek licht en diventerend klinkt is dit technisch het moeilijkste werk van dit concert.

De beide buitenste werken van het programma zijn beide pakkend en ritmisch. Het openingswerk van **Mathieu Polak** is zeer onlangs geschreven en is nog nauwelijks uitgevoerd. Het staat in een onregelmatige 5/8 maat. In het slotstuk van **Ronald de Jong** wordt syncopische ritmiek gekoppeld aan Spaanse sferen, ook komt de minimal-stijl weer even voorbij.

Zaterdag 22 juli, 16.15 uur

Laurens de Man, orgel

Johann Sebastian Bach
(1685 - 1750)

- Uit: *Cantate*, BWV 29
Sinfonia
"Wir danken dir, Gott, wir danken dir"
bew. Alexandre Guilmant (1837 - 1911)
- *Sonata à violino solo in g*, BWV 1001
bew. Johann Sebastian Bach (II) en Laurens de Man
(overige delen)
I. Adagio
II. Fuga (BWV 539)
III. Siciliana
IV. Presto

Friedrich Gulda
(1930 - 000)

- *Für Rico* (oorspronkelijk voor piano)
bew. Laurens de Man

Gabriel Fauré
(1845 - 1924)

- *Pavane*, Op. 50
bew. Laurens de Man

Camille Saint-Saëns
(1835 - 1921)

- *Prélude et fugue en si majeur*, Op. 99, no. 2
- *Rhapsodie sur des Cantiques Bretons*, Op. 7, no. 3

César Franck
(1822 - 1890)

- *Pastorale*, Op. 19

Albert de Klerk
(1917 - 1998)

- *Variaties over Heer Jesus heeft een hofken*
Thema met 3 variaties

Laurens de Man ('s-Hertogenbosch, 1993) studeert sinds september 2010 piano bij David Kuyken en orgel bij Jacques van Oortmerssen, aan het Conservatorium van Amsterdam. Sinds het overlijden van Van Oortmerssen in november 2015 studeert hij bij Pieter van Dijk en Matthias Havinga. Ook volgt hij sinds september 2012 bijvaklessen klavecimbel bij Johan Hofmann. In mei en juni 2014 deed hij voor zowel orgel als piano Bachelorexamen; voor beide examens slaagde hij cum laude. Op het programma van zijn piano-examen stonden o.a. Bachs Goldbergvariaties. In juni 2016 behaalde hij zijn Masterdiploma orgel cum laude.

Laurens treedt regelmatig op als pianist en organist; daarnaast speelt hij veel kamermuziek. Zo is hij sinds 2012 pianist van het Chimaera Trio, dat veelvuldig optrad en prijzen won bij de Storioni Ensemblewedstrijd in 's-Hertogenbosch en het Tristan Keuris Kamermuziekconcours in Amersfoort (2013).

Het oeuvre van J.S. Bach speelt een bijzondere rol in zijn activiteiten. Hij speelde Bach bijvoorbeeld bij het Bachfestival Dordrecht (2012), met VJ (2013), met dansers (2014) en in het Amsterdamse Orgelpark (2015). In maart 2016 won hij een vierde prijs (eerste en derde niet uitgereikt) tijdens het *Internationaler Klavierwettbewerb Johann Sebastian Bach* in Würzburg.

Als pianist won hij in 2009 tijdens de Nationale Finale van het Prinses Christina Concours in Den Haag een 1^e prijs. Hij maakte samen met andere prijswinnaars van het Prinses Christina Concours tournees door de VS, Canada en Costa Rica (2012). In juni 2016 won hij het Govert van Wijn Orgelconcours te Maassluis.

Sinds januari 2012 is Laurens hoofdorganist van de Janskerk in Utrecht, waar hij een Bätz-Witte orgel uit 1861 bespeelt. Daarnaast was hij in 2014 stagiair-organist van de Oudekerkgemeente in Amsterdam. Zie ook www.laurensdeman.nl

TOELICHTING

Het orgel, het meest veelzijdige en kleurrijke van alle instrumenten, wordt al sinds de Middeleeuwen beschouwd als een ideaal vehikel voor het spelen van arrangementen. Graag sluit ik aan bij deze traditie door in de eerste helft van dit concert louter arrangementen te spelen.

Alexandre Guilmant was één van de grootste organisten van zijn tijd. Hij bewerkte verschillende stukken van oude meesters, waaronder de virtuoze *Sinfonia* voor orgel en orkest uit Bachs feestelijke cantate "Wir danken dir, Gott, wir danken dir". Deze *Sinfonia* is op haar beurt ook weer een bewerking: Bach baseerde het stuk op de Prelude uit zijn Derde partita voor viool solo. Bachs geweldige muziek blijft in al deze gedaanten overeind.

Vervolgens klinkt Bachs *Eerste sonate voor viool solo*. **Johann Sebastian Bach** zocht in zijn muziek voor soloviool de grenzen van dit instrument op, wat extreem moeilijke vioolmuziek heeft opgeleverd. Bach bewerkte verschillende delen eruit tot beter speelbare versies voor toetsinstrumenten. De Fuga BWV 539, uit de *Eerste sonate voor viool solo*, is hiervan een voorbeeld. Ik heb zelf de andere delen uit deze sonate voor orgel gearrangeerd, wat een boeiend proces was: ik heb de muziek echt van binnenuit leren kennen, en heb me bijna het hoofd gebroken over het toevoegen van akkoorden, baslijnen enzovoort.

De Weense pianist **Friedrich Gulda**, die ook als componist en jazzmusicus actief was, schreef het pianostuk *Für Rico* voor zijn zontje Rico en voerde het vaak uit, ook in een versie voor clavichord. Vandaag klinkt een orgelversie.

Gabriel Fauré schreef zijn prachtige, lyrische *Pavane* voor orkest, en voegde later een koor toe. Al tijdens zijn leven verschenen verschillende arrangementen voor kleinere bezettingen. Mijn versie voor orgel is misschien te rechtvaardigen: Fauré was zelf organist (jarenlang actief in de Parijse Madeleine-kerk), maar liet jammer genoeg geen orgelwerken na.

Camille Saint-Saëns was de compositieleraar van Fauré, en ook actief als organist. Zijn muziek giet vaak Franse elegantie in klassieke vormen. De *Prélude et Fugue* van vandaag is hiervan een mooi voorbeeld. Zoals veel 19e eeuwse componisten verwerkte hij volksmuziek uit zijn vaderland in zijn muziek; tijdens een verblijf in Bretagne schreef hij als "muzikaal souvenir" drie *Rhapsodieën* over lokale volksliedjes, waarvan u vanmiddag het derde hoort. Het werk is opgedragen aan zijn leerling Fauré!

Ook **César Francks** Pastorale ademt een landelijke sfeer. U hoort lieflijke herdersmuziek, onderbroken door een onweer. Het wordt echter geen stortbui: het onweer rommelt in de verte.

En ook het laatste werk van vanmiddag, geschreven door **Albert de Klerk**, schildert een idylle: een (spirituele) tuin vol bloemen, engelen, vreugde en vrede. De eerste strofe van het lied luidt:

*Heer Jesus heeft een hofken waar schoon bloemen staan
Daarin zoo wil ik plukken gaan, 't is wel gedaan
Men hoort er niet dan engelenzank en harpgespel
Trompetten en kletten en die veêlkens al zoo wel
Trompetten en kletten en die veêlkens al zoo wel*

Bij pp. 14-15

Albert de Klerk onderhield een warm en intensief contact met zijn oud-studenten. Bij belangrijke gebeurtenissen in hun leven componeert hij muzikale felicitaties, bij hun huwelijk speelt hij in de kerkdienst, bij een sollicitatie schrijft hij een aanbevelingsbrief. Hoezeer De Klerk op zijn studenten gesteld is mag blijken uit zijn bundel *Twelve images* (1969), waarin hij in twaalf korte inventies zijn leerlingen haarscherp karakteriseert. Bekende studenten van Albert de Klerk zijn Bob van Asperen, Bernard Bartelink, Wolfgang Baumgratz, Leo van Doeselaar, Hans van Nieuwkoop, Gert Oost, Ben van Oosten, Dorthy de Rooij en Bernard Winsemius, die allen een internationale carrière hebben gemaakt. Net als De Klerk had ook Hendrik Andriessen veel aandacht voor zijn leerlingen. Hij schreef zijn *Quattro studi per organo* (1953) voor Albert de Klerk, Jan Mul, Herman Strategien en Kees Stolwijk.

Zeer lezenswaardig zijn in dit verband
Stouffenberg. L., 2015, "Werkenlijst Hendrik Andriessen", *Donemus Beheer*, 77 pp.,
Stouffenberg. L., 2015, "Werkenlijst Albert de Klerk", *Donemus Beheer*, 74 pp.,
Ook te vinden op www.andriessendeklerkstichting.nl onder Werkenlijsten.

Zaterdag 29 juli, 16.15 uur

Gijs van Schoonhoven, orgel

- Carl Philipp Emanuel Bach (1714 - 1778) - *Sonate 1 in D*
Allegro di Molto
Adagio e Mesto
Allegro
- Hendrik Andriessen (1892 - 1981) - *Suite* (1968)
1. Andante maestoso
2. Adagio
3. Semplice, con eleganza
4. Largo e maestoso – Allegro moderato.
- Hendrik Andriessen - *Intermezzo in g*
- Christiaan Frederik Hendriks Jr. (1861 - 1923) - *Deuxième Sonate in c, Op. 24*
Molto maestoso-Allegro ma non troppo
Adagio
Allegro con brio
- Cor Kee (1900 - 1997) - *Merck toch hoe sterck" Con Variazioni*
- Gijs van Schoonhoven (*1953) - *Improvisatie over de naam "Albert de Klerk"*

Gijs van Schoonhoven (1953, Deventer) doorliep na de H.B.S.-A, aan het Baudartius College in Zutphen, de HBO opleiding Orgel en Kerkmuziek aan het Arnhems Stedelijk Conservatorium. Zijn docenten waren onder meer Bert Matter, Johan van Dommele en Wim Kloppenburg. Gijs is stadsorganist van Enschede.

Hij was docent aan diverse muziekscholen en docent aan het ARTEZ-Conservatorium tot 1 februari 2014. Daarnaast was hij kerkmusicus aan het Medisch Spectrum Twente vanaf 1986 tot 2016. Sinds februari 2016 is Gijs als kerkmusicus verbonden aan de parochie St. Mariae Himmelfahrt in Ahaus (D). Hij specialiseert zich sinds enige jaren in het improviserend begeleiden op orgel van geluidsloze films uit de 20^e eeuw.

TOELICHTING

Johann Sebastian Bach werd door zijn zonen oneerbiedig “de Oude Pruik” genoemd. Men kan zich dat voorstellen als men het klankidioom van C.Ph.Em hoort! Niets meer van de oude degelijkheid van vader J.S., maar een op het gemoed werkende, “empfindsame” muziekstijl.

Hendrik Andriessen geeft bij zijn *Suite* de volgende toelichting: “De vier stukken die tot deze Suite zijn gegroepeerd zijn oorspronkelijk geschreven in opdracht van Dr. Ludolph Van der Hoeven in Dayton, Ohio, die ze aan de kerk aldaar aanbood ter opluistering van een plechtigheid waarbij vier mozaïeken werden onthuld. De maker van deze mozaïeken, Raymond Both, noemde deze betekenisvolle versieringen 1. Justitia (rechtvaardigheid), 2. Prudentia (voorzichtigheid), 3. Temperantia (matigheid) en 4. Fortitudo (sterkte) en wel ter vervulling van de opgave de vormende kracht van de Kerk voor de jeugd uit te beelden.”

Bij de ruilhandel gedurende de Tweede wereldoorlog is muziek soms het ruilobject geweest. In de eerste editie van deze *Intermezzi*, geeft **Hendrik Andriessen** deze composities in het Italiaans de volgende notitie mee: “Het componeren van deze Intermezzi is mogelijk gemaakt door de leerlingen van de Kerkmuziekschool te Utrecht die mij in 1942 iets hebben kunnen verschaffen waar ik – o menselijke zwakte – bij het componeren bijna niet buiten kan, d.w.z. een pijp tabak.”

De blinde organist en componist **Christiaan Frederik Hendriks** (geboren Henrichs) was organist van de twee grote Lutherse kerken in Amsterdam. Hij was ook docent aan het blindeninstituut aldaar. Er zijn veel concertprogramma’s van Hendriks bewaard gebleven. Daaruit blijkt dat hij tegen de geest van de tijd de Franse romantische componisten graag vertolkte. Zijn tweede Sonate ademt die sfeer ook.

“Merck toch hoe Sterck” van **Cor Kee** is een vroeg werk. Het is fascinerend hoe de muzikale alleseter Kee zijn inventiviteit ten toon spreidt. Een vleugje Reger, een snuffje Widor, een hapje Calvijn etc. maken dit stuk zeer aantrekkelijk voor organist en publiek. Ik besluit het concert met een kleine hommage aan een grote meester: Albert de Klerk.

In 1908 liet Charles Tournemire het Haarlemse orgelpubliek kennismaken met de composities van César Franck. Toen werd bij de jonge **Hendrik Andriessen** de voorliefde voor Francks muziek gewekt.

In 1912 werd Louis Robert de nieuwe stadsorganist van Haarlem, en ook de nieuwe orgelleraar van Hendrik. Diens voorkeur voor de Franse orgelliteratuur, zoals Franck, Guilman, Saint-Saëns en Pierné, zijn bepalend voor Andriessens ontwikkeling als componist.

Hendriks vader was organist van de Haarlemse St. Josephkerk, waar een orgel stond van Pieter Joseph Adema (1907). Adema werd geïnspireerd door de orgelbouwer Aristide Cavallé-Coll, de belangrijkste drijfveer achter de Franse romantische orgels. Hier kreeg Hendrik de eerste orgellessen van zijn vader, is hij 's zondags aanwezig bij de mis, en leert hij dit orgel door en door kennen.

Zaterdag 5 augustus, 16.15 uur

Tannie van Loon, orgel

- Hendrik Andriessen (1892 - 1981) - *Deuxième Choral*
- Albert de Klerk (1917 - 1998) - *Uit: Octo Fantasiae super themata gregoriana* (1953)
no.8 Jesu corona Virginum
no.2 Te lucis ante terminum
no.1 Ave maris stella
- Vincent Lübeck (1654 - 1740) - *Phantasie über 'Ich ruff zu dir Herr Jesu Christ, à 2 Clav: è ped., LübWV 13'*
- Johann Sebastian Bach (1685 - 1750) - *Wer nur den lieben Gott lässt walten, BWV 691*
- *Ich ruf zu dir, BWV 639*
- *Wir glauben all' an einen Gott, BWV 680*
- César Franck (1822 - 1890) - *Andantino in g-klein*
- Albert de Klerk - *Prelude en Fuga, (1940)*

Tannie van Loon (1974) studeerde achtereenvolgens schoolmuziek, piano en orgel aan het Brabants Conservatorium in Tilburg. Piano bij Ton Demmers en orgel bij Bram Beekman. In het kader van de 2e fase opleiding orgel volgde zij tevens interpretatielessen bij Ewald Kooiman (Amsterdam), Ad van Sleuwen (Hilvarenbeek), Theo Jellema (Leeuwarden) en Eric Lebrun (Parijs).

Tannie treedt regelmatig op als soliste, begeleidt op projectbasis diverse koren en is organiste van de Maria Presentatiekerk in Aalst.

Voor de Brabantse Orgelfederatie heeft Tannie medewerking verleend aan een aantal cd-opnames van bijzondere instrumenten in Brabant.

In de afgelopen jaren heeft zij onder andere concerten mogen geven in de kathedralen van Den Bosch, Brugge, Brussel, de Grote Kerk in Breda, de Universiteitskerk St. Mary the Virgin in Oxford, de Dom van Wenen, de St. Severikirche te Erfurt, het klooster in Melk en de Thomaskirche te Leipzig.

Sinds 2015 speelt Tannie piano in "Tango de Barrio". Dit trio (bandoneon, viool en piano) speelt zowel traditionele tangomuziek als modernere tango van o.a. Astor Piazzolla. Meer is te lezen op www.tannievanoon.nl

TOELICHTING

Het concert opent met het Deuxième Choral van **Hendrik Andriessen**. Dit mystieke werk ontstond al in 1916, maar werd pas na flink aandringen van Feike Asma een halve eeuw later door de componist herzien en uitgegeven.

Voor zijn *Octo Fantasiae super themata gregoriana* selecteerde **Albert de Klerk** acht gregoriaanse hymnemelodieën in de acht verschillende kerktonsoorten. Hij droeg ze op aan de Weense organist en componist Anton Heiller. In zijn dankbrief schreef deze: "Met heel weinig middelen wordt in dit type 'intieme orgelmuziek' werkelijk veel gezegd."

Vincent Lübeck behoort samen met Buxtehude en Bruhns tot de belangrijkste vertegenwoordigers van de Noord-Duitse orgelcultuur. De monumentale maar intieme koraalfantasie *Ich ruf zu dir* is één van de laatst geschreven grote koraalfantasieën. De koraaltekst van de theoloog Agricola (1494-1566) schetst het beeld van een vertwijfeld mens dat zich aan Christus vastklemt, zich ondertussen afvragend of hij wel opgewassen is tegen de taak naar zijn woord te leven.

Wer nur den lieben Gott lässt walten komt ook voor in **Johann Sebastian Bachs** gelijknamige cantate BWV 93 als duet tussen sopraan en alt. Het Godsvertrouwen dat uit de tekst spreekt, is te horen in de thematiek van de bovenstemmen (rechter- en linkerhand). De koraalmelodie klinkt met een viervoetsregister in het pedaal. Nooit is volgens Maarten 't Hart Jezus ontroerender aangeroepen dan in *Ich ruf zu dir* uit het *Orgelbüchlein*. De trage, zachtmoedige melodie wordt door het pedaal van een zich rustig voortbewegende ondersteuning voorzien. Op de achtergrond wringt de tenor zich wanhopig in nederige bochten. Voor de orgelprelude van de geloofsbelijdenis *Wir glauben all an einen Gott* liet Bach zich inspireren door de Italiaanse stijl. Hij maakte er een triomfantelijke triosonate van voor twee manualen en pedaal.

César Franck schreef zijn *Andantino*, een charmant karakterstuk, vlak voor zijn benoeming aan de Sainte-Clotilde in Parijs in 1858. Daar wijdde hij in 1859 het nieuwe Cavallé-Coll-orgel in, dat hem de rest van zijn leven inspireerde.

Albert de Klerk droeg zijn *Prelude en Fuga* uit 1940 op aan de Belgische organist en componist Flor Peeters. Het werk is heel polyfoon en contrapuntisch gedacht: de oude technieken van Bach in een romantisch, vroegmodern jasje.

Zaterdag 12 augustus, 16.15 uur

Geerten van de Wetering, orgel

- Johann Sebastian Bach (1685 - 1750) - *Praeludium et Fuga in h-moll*, BWV 544
- Anthon van der Horst (1899 - 1965) - *Variazioni sopra la Sinfonia della Cantata*
'Christ lag in Todesbanden' di Giov. Seb. Bach (1953)
- Albert de Klerk (1917 - 1998) - *Ricercare* (1950)
(*Hommage à Sweelinck*)
- Hendrik Andriessen (1892 - 1981) - *Uit: Intermezzi per organo, seconda raccolta* (1942)
Intermezzo IXX
- *Fête-Dieu* (1918)
- Johann Sebastian Bach - *Choral 'Ertöt uns durch dein Güte'*
Choeur final de la cantate 'Jesus nahm zu sich die
Zwölfe' (BWV 22), bew. Maurice Duruflé
- Albert de Klerk - *Variaties over een Kempisch kerstlied* (1953)
'Devote ziel die God mint bovenal'
- Flor Peeters (1903 - 1986) - *Suite Modale*, Op. 43 (1938)
Koraal
Scherzo
Adagio
Toccatà

Geerten van de Wetering (1985) studeerde orgel en improvisatie bij Jos van der Kooy en kerkmuziek en koördirectie bij Theo Goedhart aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Na het behalen van zijn mastergraad studeerde hij verder in Wenen bij Roman Summereder (20e eeuwse muziek) en Peter Planyavsky (improvisatie). Geerten is organist van de Kloosterkerk te Den Haag en dirigent van Het Wassenaars Kamerkoor. Daarnaast is hij artistiek adviseur van de Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk en bestuurslid van de Stichting Orgelstad Leiden. Hij was finalist bij improvisatieconcoursen in Schlägl (O) en Westfalen (D).

Geerten heeft een breed repertoire met bijzondere interesse voor 20e eeuwse en hedendaagse muziek en speelde diverse premières. Als solist concerteert hij in binnen- en buitenland, daarnaast treedt hij op in kleinere bezettingen. Ook werkt hij regelmatig samen met koren en orkesten. Zo voerde hij concerten voor orgel en orkest uit van Francis Poulenc, Paul Hindemith en Anthon van der Horst en trad op met o.a. Cappella Amsterdam, Residentie Bach Ensembles en het Haags Matrozenkoor, waarvan hij de vaste begeleider is. Door het programmeren van bijzonder repertoire en de combinatie met andere kunst disciplines aan te gaan zet hij zich er voor in het orgel aan een breed publiek te presenteren. Zie ook onder www.geertenvandewetering.nl.

TOELICHTING

Naast muziek van Hendrik Andriessen en Albert de Klerk (die dit jaar beiden herdacht worden), klinkt in dit programma muziek van enkele tijdgenoten die niet ver van deze twee organisten afstaan. Velen van hen lieten zich inspireren door oude meesters.

Uiteraard ook door **Johann Sebastian Bach**, waarmee het programma opent. De concertostructuur van de *Praeludium in h-moll* nodigt uit tot klavierwisselingen, evenals de driedelige fuga. Door deze klankvariaties komt Bachs muziek ook op een niet direct voor de hand liggend orgel goed tot zijn recht.

Anthon van der Horst, leraar van De Klerk en evenals Andriessen docent aan het Amsterdams conservatorium, was een groot Bachkenner. Zijn *variaties op de sinfonia* uit cantate BWV 4 'Christ lag in Todesbanden' opent met deze sinfonia van Bach, bewerkt voor orgel. Daarna volgen variaties op de thematiek van de sinfonia, waarbij op een gegeven moment ook de melodie van dit Lutherlied klinkt.

Albert de Klerk liet zich in zijn *Ricercare* inspireren door een andere grote naam: Sweelinck. De Klerk past de oude polyfone componeertechnieken toe op een aantal verschillende thema's, elk met hun eigen karakter, toewerkend naar een groots slot. Het *Intermezzo* van **Andriessen**, De Klerks leraar, is juist zeer ingetogen. De staccato-bas doet soms wat denken aan Bachs bekende 'Air' uit de 3e orkestsuite. Na het Intermezzo volgt één van Andriessens grotere orgelwerken: *Fête-Dieu*, voltooid rond Sacramentsdag 1918. In het voorwoord schrijft Andriessen: 'De scherpe tegenstelling van de oorlog met het feest van Sacramentsdag bracht mij tot het schrijven van dit stuk. (...) Geen feestelijke, maar dramatisch smekende muziek.'

Bewerkingen van Bachs muziek zijn van alle tijden. Ook Franse organisten hielden zich daar mee bezig. **Maurice Duruflé** bewerkte het bekende slotkoor uit cantate BWV 22, waarin opnieuw een Lutherlied klinkt, het slotvers van 'Herr Christ, der einig Gotts Sohn'. Het lied is van de hand van Elisabeth Crüger, een vriendin van Luther.

De Klerk schreef zijn variaties over een Kempisch kerstlied voor de 50e verjaardag van Flor Peeters, een Vlaamse collega en vriend die was opgegroeid in de Belgische Kempen.

Van **Flor Peeters** klinkt als besluit van het programma de Suite Modale, die qua vorm sterk doet denken aan de bekende Suite Gothique van Léon Boëllmann. De muziek is echter eigentijdser, en maakt bijvoorbeeld gebruik van modale toonsoorten. Peeters' Suite Modale is als het ware de modernere tegenhanger van Boëllmann's populaire Suite Gothique.

Zaterdag 19 augustus, 16.15 uur

Euwe en Sybolt de Jong, orgel

- Paul Puerl
(1570 - 1625) - *Intrada*
- Johann Sebastian Bach
(1685 - 1750) - *Preludium in C groot, BWV 34/5*
- *Sinfonia Ich steh mit einem Fuss im Grabe, BWV 156/1*
- *Concerto in d klein, BWV 35/5*
- César Franck
(1822 - 1890) - *Uit: l'Organiste*
Poco allegretto en ut majeur
- Geatano Piazzia
(1725 - 1775) - *Uit: Sonate voor twee orgels in F groot*
Allegro
- Johann Sebastian Bach
- *Fuga in c klein, BWV 144/1*
- *Aria: Also hat Gott die Welt geliebt, BWV 68/2*
- *Gavotte, BWV 1069/3*
- Stylistic intermezzo - *Musette*
- Antonia Vivaldi
(1678 - 1741) - *Uit: Concerto in a*
Allegro
- Johann Sebastian Bach - *Freu dich sehr, o meine Seele, BWV 13/4*
- Felix Mendelssohn
Bartholdy (1809 - 1847) - *Uit: Oratorium Elias, Op. 70*
Ariosa Ja es sollen wohl Berge weichen
- Wolfgang Amadeus
Mozart (1756 - 1791) - *Uit: Die Zauberflöte*
Overture

De broers Euwe en Sybolt de Jong vormen een orgelduo. In de afgelopen jaren verscheen een - nationaal en internationaal geprezen serie cd's met arrangementen voor orgel vierhandig van cantatedelen van J.S. Bach. De serie is gevorderd tot 7 titels. Het muziektijdschrift *Luister* waardeerde in november 2015 hun gehele Bach oeuvre met een 10. Zie www.dejongdejong.nl

Euwe de Jong (1956) heeft aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen de hoofdvakken orgel bij Wim van Beek en Theorie der Muziek bij Rein Ferwerda gestudeerd. In 1982 behaalde hij het diploma uitvoerend musicus orgel en 1985 het einddiploma Theorie der Muziek. Euwe de Jong is werkzaam als directeur van de Schumann Akademie en als docent muziektheoretische vakken aan het Conservatorium van Utrecht. Meer is te lezen bij www.euwedejong.nl.

Sybolt de Jong (1961) heeft orgel bij Wim van Beek en Johan Beeftink, en klavecimbel bij Jacques Ogg gestudeerd aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen. Ook volgde hij aan hetzelfde instituut pianolessen bij Rob van Deirse, en in El Escorial masterclasses klavecimbel bij Aline Zylberajch. In 1982 behaalde hij het diploma docerend musicus voor orgel en in 1985 het diploma uitvoerend musicus voor klavecimbel. Als docent orgel, klavecimbel en ensemblespel is Sybolt de Jong van 1992 tot 2011 verbonden geweest aan het ICO, centrum voor kunst en cultuur te Assen. Hij is werkzaam als componist, docent en arrangeur. Zie ook bij www.syboltdejong.nl

TOELICHTING

Composities voor vier pianohanden zijn er meer dan voldoende. Maar voor orgel? De werken zijn vrijwel op één hand te tellen. Om toch samen op één orgelbank muziek te kunnen maken zit er niets anders op dan zelf te arrangeren of te componeren.

Ooit speelden Sybolt en Euwe de Jong voor hun lol gearrangeerde cantatedelen van Bach. Ze maakten er een cd van (2006), voor vrienden en bekenden. Tot hun verbazing kregen ze geweldige kritieken, ook uit 'officiële' hoek, een stimulans om verder te gaan. Inmiddels hebben ze zeven cd's met cantatebewerkingen van Bach op hun naam staan. In 2015 werd dit oeuvre met een 10 gewaardeerd in het tijdschrift Luister.

Uiteraard hoort u vanmiddag delen uit de cantates van **Johann Sebastian Bach**. Natuurlijk.....ze zijn voor zangstemmen gedacht, maar klinken wonderwel op een orgel. Niet in het minst omdat Bach een 'instrumentale' componist is, ook als hij voor de menselijke stem componeert. Maar oordeelt uzelf, we horen graag uw mening na afloop van het concert.

Naast Bach klinkt werk van **Felix Mendelssohn Bartholdy** en **Wolfgang Mozart**, arrangementen van een deel uit een oratorium, resp. opera. Beide heren hebben zich laten inspireren door Bach en voor orgel gecomponeerd. En dat is te merken aan hun vocale muziek!

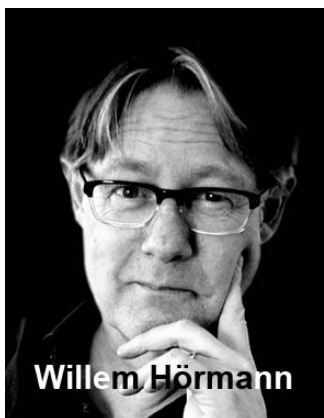
En.... we hebben een verrassing voor u in petto!

Zaterdag 26 augustus, 16.15 uur

Willem Hörmann, orgel

- * Flor Peeters
(1903 - 1986) - Uit: *Variations on an Original Theme for Organ, Op 58*,
no. 8 Allegro Maestoso
- *Joseph Haydn
(1732 - 1809) - *Divertimento nr. 1 in C*
- Albert de Klerk
(1917 - 1998) - Uit: *Tien orgelwerken (1944/45)*
4. Toccata
3. Lamento
- Hugo Distler
(1908 - 1942) - Uit: *Partita Nun komm, der Heiden Heiland, Op.8, no.1*
Toccata, thema, toccata
- Johann Sebastian Bach
(1685 - 1750) - *Nun komm' der Heiden Heiland, BWV 659*
- Claude Balbâtre
(1727 - 1799) - *Quand Jesus naquit à Noel*
- César Franck (1822 - 1890) - Uit: *l' Organiste, Vol. II, Pièces pour Orque ou Harmonium*
Sortie en Ré Majeur (Revu, doigté et annoté par
Charles Tournemire, Ed. Enoch & Cie)
- Dietrich Buxtehude
(1637 - 1707) - *Ach Herr, mich armen Sünder, BuxWV.178*
- Johann Caspar Ferdinand
Fischer (1665 - 1746) - *Da Jesus an dem Creutze stund*
- *Christ ist erstanden*
- Alexandre Pierre François
Boely (1785 - 1858) - *Offertoire pour le Jour de Pâques, Op. 38, no. 10*
- Hendrik Andriessen
(1892 - 1981) - Uit: *Advent to Whitsuntide (1961)*
6. Veni Creator Spiritus (ricercare)
- Willem Hörmann (*1953) - *Improvisatie over een Pinksterlied*
- Sergei Prokofiev
(1891 - 1953) - *Toccata, Op. 11*
bew. W.S.Meyer

* op het koororgel (beneden, onder de koepel)
rest op het hoofdorgel (boven, op de balustrade)

Willem Hörmann (*1953, 's-Hertogenbosch) studeerde af in vijf richtingen, waaronder kerkorgel en piano. Als organist is hij verbonden aan de Sint Cathrienkerk te 's-Hertogenbosch; daarnaast is hij organist in de H. Hartkerk te Vught, de Sacramentskerk te Middelrode en de SOW-Gemeente te Berlicum. Buiten zijn werk als docent toetsinstrumenten geeft hij orgelconcerten en werkte hij mee aan diverse uitvoeringen met koren en opnames voor radio, tv en cd. De afgelopen jaren bespeelde hij tijdens concerten meer dan 60 orgels in binnen- en buitenland (VS, Israel, Frankrijk, Duitsland, België en Luxemburg). Dit jaar is hij te beluisteren in Toronto (Canada), Jena en Gera (Duitsland), Kortrijk (België) en diverse plaatsen in heel Nederland waaronder de Sint-Janskathedraal in

's-Hertogenbosch.

Door diverse Brabantse orgelkringen werd hij de afgelopen jaren opnieuw voor het geven van concerten uitgenodigd.

Op zijn repertoire staan de meeste grote werken van J.S. Bach, symfonieën van Widor, Dupré en Vierne, grote werken van Olivier Messiaen, César Franck, Franz Liszt, J.P. Sweelinck, eigen werken en improvisaties. Regelmatig voert hij hedendaagse werken uit van componisten die hij heeft horen spelen zoals Naji Hakim en Thierry Escaich. Ook laat hij regelmatig werken horen van Brabantse componisten uit de 20e eeuw zoals Louis Toe Bosch, Antoon Maessen en Jos van Amelsvoort.

Op veel concerten die hij samen met vooraanstaande koren gaf stonden omvangrijke werken op het programma, waaronder werken voor twee koren en twee orgels. Ook begeleidde hij tal van solisten.

Hij zette zich in voor de Brabantse Orgel Federatie, en jarenlang voor de besturen van de Stichting Orgelkring "Hendrik Niehoff", de Interkerkelijke Stichting Opleiding Kerkmuziek, en is actief als bestuurslid van de Vrienden van het Smitsorgel Sint Lambertuskerk Rosmalen, de Orgelkring Sint Cathrien en de Stichting Regionale Muziekschool 's-Hertogenbosch.

Voor informatie over zijn concerten, repertoire, cd's en bespeelde orgels, kijk verder op www.willemhormann.nl. Op Youtube staan tientallen opnames, met wel 8 uur orgelmuziek, waaronder opnames van zijn huisorgel met 12 registers.

TOELICHTING

Willem Hörmann begint zijn concert op het koororgel. Nadat de eerste twee stukken zijn gespeeld, zal hij voordat hij boven plaatsneemt achter de klavieren van het grote orgel, een toelichting geven. Wat opvalt in dit tweede deel is dat het programma op het grote orgel begint en eindigt met een toccata. Daarnaast zijn er telkens twee orgelwerken te horen uit vijf periodes uit het kerkelijk jaar: Advent, Kerst, Vasten, Pasen, en Pinksteren.

Hendrik Andriessens vader overlijdt onverwacht in 1913, en Hendrik volgt zijn vader op als vaste bespeler van het Adema orgel. Het is bij uitstek geschikt voor de vertolking van Francks muziek, en een inspiratiebron bij zijn eigen composities en improvisaties. Sinds 1915 is, op voordacht van Hendrik, Jos de Klerk dirigent van het kerkkoor, en er ontstaat een zeer intensieve samenwerking.

Als Hendrik in 1914 naar het conservatorium van Amsterdam gaat, gaat hij het bijvak orgel bij Jean-Baptiste de Pauw studeren, die ook een voorliefde heeft voor het Franse romantische repertoire.

Er komt een vrij plotseling einde aan de gelukkige periode waarin Hendrik en het Adema-orgel bij elkaar waren, als de St. Josephkerk in 1932 een nieuwe pastoor krijgt. Deze wil de liturgie heel anders vormgeven, waarbij de koordirigent niet meer past en ontslagen wordt. In 1934 neemt Hendrik ontslag en wordt organist-dirigent van de Sint-Catharinakathedraal, de kathedrale kerk van het Aartsbisdom Utrecht. Hij wordt opgevolgd door de dan 16 jarige **Albert de Klerk**, zoon van de dirigent, die het Adema orgel vanaf zijn kinderjaren al heel goed kent.

Dit concertprogramma is mede mogelijk gemaakt door:

Gemeente Geldrop-Mierlo
Boekhandel Van Grinsven, Geldrop
GDLK Advocaten, Geldrop
Houtagroep, Geldrop
Rabobank Dommelstreek, Geldrop
Trattoria Il Cantinori, Geldrop
Van Stratum Techniek B.V., Geldrop
't Winkeltje, Geldrop

Boekhandel Van Grinsven, Korte Kerkstraat 11, Geldrop, tel. 040-2862967
www.boekhandelvangrinsven.nl, e-mail: [geldrop@boekhandelvangrinsven](mailto:geldrop@boekhandelvangrinsven.nl)

't Winkeltje

Langstraat 12, 5664 GG Geldrop, tel. 040 – 2863492

VOOR

fournituren, handwerkpakketten, handwerkstoffen, borduurgarens en creatieve materialen. Wij geven deskundig advies.

en voor

V.V.V. Cadeaubonnen, dinerbonnen, theaterbonnen, bioscoopbonnen, fiets- en wandelkaarten

KERK, BEIAARD EN ORGEL

KERK

De huidige parochiekerk is gebouwd op de plaats van de middeleeuwse dorpskerk. Het oude kerkgebouw werd in 1887 gesloopt. Het orgel werd elders in Geldrop opgeslagen. In 1888 stortte tijdens een hevige storm ook de oude alleenstaande toren in. Architect Ch. Weber stelde een plan op voor een geheel nieuwe kerk. Op 3 augustus 1891 kon de kerk worden geconsacreerd.

BEIAARD

Het carillon is een geschenk van de eerste ereburgeres van Geldrop: mevr. Baronesse van Tuyll van Serooskerken-Quarles van Ufford. Het drie octaafs carillon werd oorspronkelijk in een klokkenstoel op de Heuvel geplaatst en in 1965 in gebruik genomen. Het bestond uit 37 klokken. In de jaren zeventig moest het wijken voor een winkelcentrum en verdween het naar de gemeentewerf. Maar later werd besloten om het bestaande carillon onder te brengen in de zuidertoren van de H. Brigidakerk en het uit te breiden met een vierde octaaf tot 47 klokken. Tevens werd een voorziening getroffen om het wisselluiden ('change ringing') mogelijk te maken.

De grootste klok G1 weegt 640 kg en de kleinste G5 weegt 9 kg. Het totale gewicht aan klokken bedraagt 3615 kg. In de C2-klok staat de volgende inscriptie: "21 maart 1962: Uit naam van Geldrops eerste ereburgeres, oud 75 jaren, Verluid ik Gods liefde en trouw als blijde mare C.F.H. Baronesse Van Tuyll van Serooskerken-Quarles van Ufford". In de grootste klok is eveneens een inscriptie opgenomen die aansluit bij de uitbreiding van de beiaard: "Nu met tien klokken erbij, klinkt die blijde mare voor de Geldropse schare, mei 1976".

De oorspronkelijke carillonklokken zijn afkomstig uit de klokkengieterij Petit & Fritsen uit Aarle-Rixtel, de uitbreiding van 10 klokken van Koninklijke Eijsbouts te Asten. Om de week laat de stadsbeiaardier tijdens de woensdagmiddagmarkt de vrolijke carillonklanken over Geldrop klinken. Nog in 2009 en in 2010 was het carillon aan een revisie onderworpen.

Een goede plaats om het carillon te beluisteren vindt u op het terras naast de kerk en in het kasteelpark, waar een aantal zitbanken en een terras aanwezig zijn.

HOOFDORGEL

Geschiedenis van het Vollebregt-Smitsorgel:

- 1849: orgelbouwer Vollebregt te 's-Hertogenbosch bouwt een twee-klaviersorgel in de voormalige middeleeuwse dorpskerk.
- 1894: orgelbouwer Smits te Reek past het bewaard gebleven orgel van Vollebregt aan en plaatst het met uitbreiding in de nieuwe kerk.
- 1928: orgelfirma Valckx en Van Kouteren te Rotterdam wijzigt het orgel naar de mode van die dagen. De oude mechanische verbinding tussen toets en pijp werd vervangen door een pneumatische in de vorm van een stelsel van loden leidingen.
- 2004: Flentrop Orgelbouw te Zaandam, onder advies van drs. J.G.P.G. Boogaarts en met Frans Vermeulen als projectleider en intonateur, levert het gerestaureerde orgel op, waarbij de situatie van 1894 uitgangspunt is.

Dispositie van het Vollebregt-Smits hoofdorgel

Hoofdwerk (C-f''')

Bourdon 16'
Prestant 8'
Prestant disc. 16'
Holpijp 8'
Octaaf 4'
Fluit 4'
Quint 3'
Octaaf 2'
2' Cornet disc. V
Mixtuur III
Trompet 8'

Zwelwerk (C-f''')

Flûte Travers disc. 8'
Viola di Gamba 8'
Roerfluit 8'
Salicionaal 8'
Voix Céleste 8'
Gemshoorn 4'
Prestant 4'
Nachthoorn 2
Flageolet 1'
Basson-Hobo 8'

Pedaal (C-d')

Violon 16'
Subbas 16'
Prestant 8'
Fluit 8'
Bazuin 16'

Voetkoppelingen voor Manuaal + Positief, Pedaal + Manuaal, Pedaal + Positief

KOORORGEL

Onder de koepel bevindt zich een koororgel, dat door Pels & Van Leeuwen als opusnummer 830 is gebouwd. Het werd op 3 februari 1985 in gebruik genomen.

Dispositie van het Pels & Van Leeuwen koororgel

Manuaal I (C-g''')

Holpijp 8'
Quintadena 4'
Fluit 2'
Nasard 1 1/3'
Tremulant

Manuaal II (C-g''')

Holpijp 8'
Roerfluit 4'
Openfluit 2'

Pedaal C-f''

Bourdon 16'
Wijdgedekt 8'

Colofon

Uitgave:

Stichting Brigida Concerten Geldrop,

secretariaat:

e-mail: brigidaconcerten@gmail.com

website: www.brigidaorgel.nl

facebook: <https://www.facebook.com/BrigidaConcertenGeldrop>

adres: Wegedoorn 12, 5666 AV Geldrop

telefoon: 040-2856240

rekeningnummer NL63RABO0149350791,
ten name van Stichting Brigida Concerten, Geldrop;

De stichting is lid van de Brabantse Orgelfederatie
www.brabantorgel.nl

Bestuur van de Stichting Brigida Concerten Geldrop:

voorzitter: ir. L.J. van der Deijl, Helmond

secretaris: N.A.M. van Broekhoven, Geldrop

penningmeester: J.F. de Beer, Geldrop

leden: H.J. van Leeuwen, Geldrop

P.L.M. van Rooij, Geldrop

ondersteunend lid: J.W. de Goede, Leidschendam

Werkgroep Carillon,

secretariaat:

adres: Livingstonestraat 28, 5665 HK Geldrop

telefoon: 040-2855191

email: mvries@onsbrabantnet.nl

Bestuur van de Werkgroep Carillon:

voorzitter: C.A. Brouwers, Geldrop

secretaris: M.A. de Vries, Geldrop

leden: G.F.M. Delaporte, 's-Hertogenbosch

M.H.A. Jongen, Geldrop

P.S. Reid-Howe, Geldrop

De toelichtingen zijn geschreven door de musici. Gecursiveerde omkaderde blokken tekst zijn voor een belangrijk deel ontleend aan Wikipedia en andere internetsites. Rechtopstaande omkaderde tekstgedeelten zijn van eigen hand.

Foto op het omslag: Wijtse Rodenburg, bestuurslid Brabantse Orgelfederatie

Concertorganisatie: John de Goede (Leidschendam) en Harry van Leeuwen

Redactie en opmaak: Harry van Leeuwen

Steunt ú onze stichting al?

De organisatie van de Stichting Brigida Concerten berust bij een kleine groep vrijwilligers, wat wil zeggen dat alle giften en donaties geheel aan de stichting ten goede komen. In de praktijk zijn deze baten echter ternauwernood kostendekkend.

De stichting wil het voortbestaan van de concertseries niet aan het toeval overlaten. U kunt ons daarbij steunen door '**Vriend van de Stichting Brigida Concerten**' te worden, voor een bijdrage van € 20 (of meer) per jaar.

De stichting heeft per 1 januari 2014 een culturele ANBI status (dus een mogelijkheid tot 125% giftaftrek).

U kunt zich hiervoor aanmelden bij het secretariaat:

adres: Wegedoorn 12, 5666 AV Geldrop; tel. 040-2856240
e-mail: brigidaconcerten@gmail.com
website: www.brigidaorgel.nl

Bankrekeningnummer: NL 63 RABO 0149350791
ten name van de Stichting Brigida Concerten, Geldrop

Graag maken wij u attent op de wekelijkse concerten in de Catharinakerk in Eindhoven, 'Muziek in de Cathrien', die door onze zusterorganisatie worden georganiseerd.

Deze koor- en kamermuziekconcerten vinden iedere zaterdagmiddag plaats om 15 uur in de Stadskerk St. Cathrien in het centrum van Eindhoven. Bovendien worden er telkens op de vierde zaterdag van de maand orgelconcerten gegeven. De toegang bedraagt € 7,-.

Zie voor meer informatie www.muziekindecathrien.nl

Heilige Brigidakerk

Geldrop

